

Προτεραιότητες ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΕΛΕΜ

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΔΡΑΣΕΙΣ

Οι αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ θεωρούν ότι ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ πρέπει να ασχοληθεί ιδιαίτερα με την καθημερινότητα του Αρχιτέκτονα (ανεργία, υποαπασχόληση, αμοιβές) και με τα θέματα Προστασίας του Περιβάλλοντος, Προάσπισης και Ανάδειξης της Αρχιτεκτονικής και να συμβάλλει αποφασιστικά στην αναμόρφωση της Πολεοδομικής Νομοθεσίας.

Η δημοκρατική λειτουργία του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ μαζί με την προάσπιση ενός αναμορφωμένου τρόπου διοίκησης και διάχυσης των δράσεων προς τους συναδέλφους και κυρίως προς την κοινωνία μπορούν να συμβάλλουν στην αναγέννηση του Συλλόγου. Η συγκρότηση ομάδων εργασίας, η συμμετοχή/παρέμβαση σε θεσμικές διαδικασίες και η διοργάνωση ημερίδων ανοικτών σε όλες τις απόψεις, χωρίς αποκλεισμούς, μπορούν να επαναφέρουν τη συλλογική συνείδηση, αναγκαία για την αντιμετώπιση του πολυμέτρου αγώνα που έχουμε όλοι μπροστά μας.

Αναλυτικότερα

Οι αρχιτέκτονες ΕΛΕΜ αρθρώνουν τεκμηριωμένο λόγο, χωρίς γενικολογίες, αοριστίες και ευχολόγια, προς όφελος των Ελεύθερων Επαγγελματιών, αλλά και της κοινωνίας ολόκληρης.

Είμαστε ελεύθεροι επαγγελματίες που θέλουμε να ζούμε από τη δουλειά μας και πασχίζουμε (σε επιστημονικό και συνδικαλιστικό επίπεδο) για την άσκηση της αρχιτεκτονικής προς όφελος της κοινωνίας και με όρους αξιοπρέπειας. Το χρέος μας απέναντι στους συναδέλφους που μας τιμούν με την ψήφο τους αλλά και στον κλάδο και στην κοινωνία, είναι η προσφορά στις παραπάνω αρχές από όποια θέση κι αν βρισκόμαστε.

Για τους Αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ η αποχή των συναδέλφων από τα τεκταινόμενα στο Σύλλογο προέρχεται κυρίως από τους χεμαζόμενους ελεύθερους επαγγελματίες που αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των αρχιτεκτόνων και οι οποίοι αισθάνονται ότι ο Σύλλογος όχι μόνο κινείται μακριά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ως αυτοαπασχολούμενοι, αλλά πολλές φορές βρίσκεται και απέναντί τους. Αν αναλογιστεί κανείς την έντονη κομματική/παραταξιακή περιχαράκωση που αναδύουν οι διαδικασίες του Συλλόγου, την αδυναμία λήψης αποφάσεων σε βασικά ζητήματα του κλάδου, την ανυπαρξία του στα ζητήματα του αθέμιτου ανταγωνισμού και της ανεργίας, αντιλαμβάνεται την εικόνα που παρουσιάζει ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ στους απέχοντες αρχιτέκτονες, αυτοαπασχολούμενους ελεύθερους επαγγελματίες, ανέργους και στους νέους συναδέλφους.

Το σίγουρο είναι ότι όποιοι και να αποτελέσουν τις θεσμικές του θέσεις θα είναι λίγοι αν δε στηριχθούν με τη συμβολή και ενεργοποίηση όλων. Η πρόκληση αφορά όλους όσους θα εκλεγούν αν δεν ξεπεραστεί η παθογένεια της μικροπαραταξιακής σκοπιμότητας, κάθε προσπάθεια θα είναι λίγη.

Οι αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ, σε αντίθεση με τις κομματικοποιημένες παραταξιακές λογικές, δεν εξαρτούμε τις προσπάθειες, τη δουλειά και τη συνεισφορά μας στη συλλογική δράση από το εάν θα συναποτελούμε τη διοίκηση του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ και το έχουμε αποδείξει με τις παρεμβάσεις και το έργο μας είτε ως μέλη επιτροπών είτε ως συμμετέχοντες στην διοίκηση. Με αυτήν τη λογική συντασσόμαστε με όποια

προσπάθεια απαιτηθεί για την περαιτέρω ανταπόκριση του ΣΑΔΑΣ στις αρχές και τους στόχους του και φροντίζουμε να την εμπλουτίζουμε με τον προβληματισμό και τους στόχους για τους οποίους έχουμε δεσμευτεί.

Με κεντρικούς στόχους:

- τη συμβολή στη διερεύνηση διεξόδων από την ανεργία, την υποαπασχόληση και την αναξιοπρέπεια
 - των όρων άσκησης του επαγγέλματος,
 - την προβολή του ρόλου των αρχιτεκτόνων στους θεσμούς και στην κοινωνία, τη διοργάνωση δράσεων για την προβολή του επαγγέλματός μας και
 - την υπεράσπιση του κλάδου, της κοινωνίας και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος,
 - την αναβάθμιση της λειτουργίας του συλλόγου,
 - την συμμετοχή σε όλες τις δραστηριότητες με ειλικρινή και διαρκή προσπάθεια δημιουργικής σύνθεσης απόψεων.

Υπηρετούμε τον ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ όχι μόνο από διακεκριμένες θέσεις αλλά συμβάλλοντας σε κάθε προσπάθεια που δρομολογείται με προτεραιότητες: την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της λειτουργικότητας του συλλόγου πανελλαδικά, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη μιας δυναμικής για την προσέγγιση των προβλημάτων και την προβολή των αναγκών των μελών του σε αυτήν την τόσο δύσκολη περίοδο.

Τα τελευταία χρόνια το ΤΕΕ και οι σύλλογοι, πιεσμένοι από τη βαθιά κρίση, αντί να ανοιχθούν προς την κοινωνία και να προσπαθήσουν να κατανοήσουν και να δράσουν στο νέο περιβάλλον, «έκλεισαν» και περιόρισαν ακόμη περισσότερο τον ορίζοντά τους. Η κατάσταση όμως στην κοινωνία και στον κλάδο δεν αφήνει περιθώρια για εσωστρέφεια και διαδικασίες, διαπνεόμενες από κομματικές αγκυλώσεις, ιδεοληψίες και παραταξιακές αντιπαραθέσεις, που δε διασφαλίζουν ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι οι προτάσεις μας για διαπαραταξιακή διοίκηση, αναλογική και αντιπροσωπευτική της ψήφου των συναδέλφων, παρά την κοινή πεποίθηση ότι ο σύλλογος, ο κλάδος, η κοινωνία χρειάζεται τη δραστηριοποίηση όλων των εκλεγμένων, προσκρούουν, μονίμως, σε κομματικές τακτικές που οδηγούν σε αδιέξοδα.

Οι αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ θέτουν, μέσα από τη δράση και τις ολοκληρωμένες προτάσεις που καταθέτουν, γενικότερους πολιτικούς στόχους που έμμεσα επηρεάζουν τους σκοπούς του συλλόγου και την καθημερινότητα των μελών του ως επαγγελματιών και επιστημόνων.

Ανταποκρινόμενοι στις ευθύνες που η ψήφος των συναδέλφων τους προσδίδουν, υιοθετούν αυτήν την προσπάθεια βασισμένοι στο διάλογο, τη συναίνεση, την καταστατική νομιμότητα και το ρεαλισμό. Στοχεύουν, συγκροτημένα και δημιουργικά, σε μια άλλη φυσιογνωμία του συλλόγου.

A1. ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΕΝΔΟΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

A1.1. Καταστατικό

Το πρόβλημα του καταστατικού αναδύεται σε μία σειρά ζητημάτων όπως στην:

- διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των τοπικών συλλογικοτήτων (Σύλλογοι, Τμήματα).

- βιωσιμότητα Συλλόγων, Τμημάτων και του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ
- οικονομική σχέση μεταξύ Περιφέρειας και Κέντρου.
- εύρυθμη λειτουργία και παραγωγή έργου σε αμφίδρομη βάση, μεταξύ Κέντρου και Περιφέρειας.
- ισότιμη συμμετοχή των μελών.
- έμμεση καταστρατήγηση της αρχής της αντιπροσωπευτικότητας στην διαβούλευση και λήψη αποφάσεων εξ αιτίας της οικονομικής δυσχέρειας του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ να καλύψει τις μετακινήσεις των μελών της Περιφέρειας στην Κεντρική Αντιπροσωπεία, (ζήτημα που αντιμετωπίστηκε με επίμονη προσπάθεια της ΕΛΕΜ που επέφερε την πρόσφατη αλλαγή στον τρόπο αντικατάστασης των μελών στον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ).

Μία ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη προσέγγιση επίλυσης του ζητήματος έχει κατατεθεί και διεκδικείται από την ΕΛΕΜ στον ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ ήδη από τον Αύγουστο του 2012.

A1.2. Βιωσιμότητα

Ο εξορθολογισμός του καταστατικού πάνω σε μία νέα εθνική διάρθρωση των συλλογικοτήτων των αρχιτεκτόνων είναι απολύτως βέβαιο ότι μπορεί να δώσει λύση και σε αρκετά από τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα Κεντρικά Όργανα του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, τόσο στο ζήτημα των μετακινήσεων των μελών της Περιφέρειας όσο και στον περιορισμό των παγίων εξόδων του Συλλόγου στο πλαίσιο μίας γενικότερης συντηρητικής οικονομικής πολιτικής. Ωστόσο θεωρούμε ότι η βιωσιμότητα οποιουδήποτε οργανισμού είναι αδύνατον να βασίζεται μόνο στην καλή διαχείριση και στον περιορισμό των εξόδων αν δεν εξευρεθούν έσοδα που να διασφαλίζουν τουλάχιστον την πάγια λειτουργία του και ένα ελάχιστο προγράμματος δράσης.

Οι παλαιότεροι πόροι του συλλόγου (ΤΕΕ και Εισφορές) δείχνουν, δυστυχώς, αβέβαιοι και τα τελευταία χρόνια ανεπαρκείς να καλύψουν ακόμα και την πάγια λειτουργία του.

Προτείνουμε επίμονα και επιδιώξαμε διεξόδους όπως:

- η εξασφάλιση της αυτοχρηματοδότησης όλων των δράσεων και
- η διαφοροποίηση της οικονομικής ενίσχυσης των μελών της Αντιπροσωπείας και η διασφάλιση της αυτοχρηματοδότησης των συνεδριάσεων της με κατανομή του κόστους σε όλους τους εκλεγμένους.
- η εκκαθάριση των παρελθόντων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών του προς τον ΣΑΔΑΣ με δυνατότητα διακανονισμού σταδιακής εξόφλησης ποσών άνω των 100 ευρώ.
- η κατάρτιση προγράμματος αναβάθμισης του ξενώνα Στάμου Στούρνα και ο προγραμματισμός δράσεων που θα εξασφαλίσουν αυτή τη λειτουργία σε ετήσια βάση, που θα εγγυάται, κατ' ελάχιστο, τη συντήρησή του.
- η ενεργοποίηση ουσιαστικής επικοινωνίας με τα Τμήματα και υποστήριξης της οικονομικής διαχείρισης των δράσεων τους λαμβάνοντας υπόψη την ευθύνη (νομικά και φοροτεχνικά) που υπάρχει στον ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ και την αναγκαιότητα της εξασφάλισης διαφάνειας και άρτιας οικονομοτεχνικής στήριξης των επιλογών τους.
- η διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης των συναδέλφων σε όλα τα τρέχοντα θέματα που αφορούν στην άσκηση του επαγγέλματος και τις εξελίξεις στην έρευνα και άσκηση της επιστήμης μας με διασφάλιση της χρηματοδότησης αυτών των δράσεων.

Ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ πρέπει επειγόντως να αποκτήσει τις κατάλληλες, θεσμικά και λειτουργικά, δυνατότητες ώστε να μπορεί να στοχεύει σε δράσεις που δε θα αντιστρατεύονται το καταστατικό του και θα προσβλέπουν τόσο στο αξιόλογο του αποτελέσματός τους, όσο και στη βιωσιμότητα του Συλλόγου.

A1.3. Συμβούλια Αρχιτεκτονικής

Από την έναρξη των διαδικασιών συγκρότησης και λειτουργίας των ΣΑ (Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής), επιδιώξαμε τη θεσμοθέτησή τους ως ανεξάρτητα όργανα αρχιτεκτονικού διαλόγου και τη διασφάλιση της διαφάνειας ώστε ο θεσμός να συμβάλλει στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και στην ποιότητα του παραγόμενου αρχιτεκτονικού έργου. Θεωρούμε ότι η λειτουργία των ΣΑ, μετά την εμπειρία 6 ετών, χρειάζεται ορισμένες επεξεργασμένες διορθωτικές κινήσεις όπως:

- Καθορισμός με νομοθετική ρύθμιση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας τους στην αλυσίδα των εγκρίσεων-γνωμοδοτήσεων για την έκδοση οικοδομικών αδειών και των όρων λειτουργίας τους.
- Επίλυση του ζητήματος της κατίσχυσης της ιεράρχησης των εγκρίσεων-γνωμοδοτήσεων κατά την αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των Εφοριών του Υπουργείου Πολιτισμού και των ΣΑ.
- Την αποσαφήνιση σε όλα τα μέλη ex officio ότι συμμετέχουν ως αρχιτέκτονες και όχι ως εκπρόσωποι της υπηρεσίας τους.

Τα παραπάνω κεντρικά ζητήματα, μαζί με αρκετά ακόμα, αποτελούν διαρκή αιτήματα των συναδέλφων.

Προτείνουμε επίσης τη λειτουργία ολιγομελούς, έμπειρης, διαρκούς επιτροπής του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, η οποία θα παραλαμβάνει, θα εξετάζει τα αιτήματα και τις εισηγήσεις των συναδέλφων και θα στηρίζει την παραγωγή και την προώθηση θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου για τα ΣΑ στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Στη συνέχεια, αποτελεί διαχρονικό στόχο μας, η επιτροπή αυτή να συμβάλλει στην περαιτέρω αξιοποίηση του έργου που προσφέρουν τα μέλη του ΣΑΔΑΣ που δραστηριοποιούνται στα ΣΑ μέσα από τη οργάνωση δομών καταγραφής, αναβάθμισης και προβολής του.

B. ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΧΜΗΣ

B1. Αναθέσεις – Αμοιβές – Ευθύνες

Διεκδίκηση αξιοπρεπών αμοιβών στα ιδιωτικά έργα και έλεγχος του ποσοστού εκπτώσεων στις μελέτες δημοσίου, παρά την δέσμευση του Ν. 3919/10. Οι **αρχιτέκτονες ΕΛΕΜ** προτείνουν τη δημιουργία στον ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ **Επιτροπής Δεοντολογίας**. Η επιτροπή αυτή (μεταξύ άλλων) σε τεκμηριωμένη βάση, θα ορίσει τα ελάχιστα όρια αμοιβών προκειμένου να διασφαλίζεται αλλά και να αμείβεται ανάλογα η ποιότητα του παραγόμενου έργου.

Σε κάθε περίπτωση που θα λαμβάνει γνώση συμφωνίας αμοιβής κατώτερης αυτής ή ποσοστά εκπτώσεων δυσανάλογα με την ισχύουσα διατίμηση αμοιβών (ΠΔ 696/74 κ.ά.) θα εξετάζει **αν η αμοιβή καλύπτει τα έξοδα και το κόστος της παρασχεθείσας εργασίας ή αποτελεί βάση αθέμιτου ανταγωνισμού**. Το τεκμηριωμένο πόρισμα της επιτροπής θα **αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ** και θα γνωστοποιείται σε όλα τα μέλη του.

Αναλυτικότερα

Η άκρως επιβαρυντική ποινικοποίηση του επαγγέλματος των μηχανικών, επιφέρει την γενικότερη ανασφάλεια δικαίου που απορρέει από τη θεσμική αδιαφάνεια της πολύπλοκης και ελλιπούς

νομοθεσίας αλλά και η τροποποίηση του άρθρου 286 του Ποινικού Κώδικα, που έγινε περιέργως δεκτή μετά βαΐων και κλάδων τόσο από τις κλαδικές συλλογικότητες όσο και από το ΤΕΕ. Με βάση την τροποποίηση, ακόμα και η «δυνατότητα» (πιθανότητα) κινδύνου σε οποιαδήποτε οικοδομική εργασία (πχ σε οποιαδήποτε διάταξη ασφαλείας) ή η ελλιπής συμπλήρωση ΔΕΔΟΤΑ σε αυθαίρετα (πρόχειρη μελέτη), επισύρει αυστηρότατες ποινές, σε ολόκληρη την επαγγελματική μας σταδιοδρομία.

Για την ΕΛΕΜ η τροποποίηση αυτή αποτελεί άλλον ένα σοβαρότατο αποτρεπτικό παράγοντα κυρίως προς τους νέους μηχανικούς, μαζί με την ανεργία, τη φοροκαταιγίδα, τις υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές και την κινούμενη άμμο του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου, ώστε να μην τολμήσουν να δραστηριοποιηθούν ως αυτοαπασχολούμενοι ελεύθεροι επαγγελματίες, με στόχο την βίαιη υπαλληλοποίηση του κλάδου και την παράδοση των έργων, ακόμα και αυτών της μικρής κλίμακας, στα εγχώρια και ξένα εταιρικά μελετητικά και κατασκευαστικά σχήματα.

Οι **αρχιτέκτονες ΕΛΕΜ** διεκδικούν την επαναφορά των ελάχιστων αμοιβών ως στοιχειώδες «μέτρο» που, μαζί με την επικαιροποίηση/τήρηση των προδιαγραφών εκπόνησης και υλοποίησης των μελετών θα διασφαλίζουν την ποιότητα του παραγόμενου έργου και αξιοπρεπείς όρους άσκησης του επαγγέλματος. Μέχρι να προσδιοριστούν και να θεσμοθετηθούν οι όροι λειτουργίας τους, προτείνουν τη δημιουργία στον ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ **Επιτροπής Δεοντολογίας**.

Η επιτροπή αυτή αφού ορίσει τα κριτήρια διάκρισης ερευνητικού και μελετητικού έργου αλλά και τις αρχές που οφείλουν να διέπουν τη διεκδίκηση ενός έργου από την ακαδημαϊκή κοινότητα, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες πολυεπίπεδης κρίσης και εξαιρετικά μειωμένου αντικειμένου εργασίας του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, θα στοχεύσει:

- στη δημοσιοποίηση των ορίων μεταξύ μελέτης και έρευνας για τη διασφάλιση των βασικών ρόλων τόσο του επαγγελματικού όσο και του ακαδημαϊκού δυναμικού της χώρας,
- στην καταγραφή και στον έλεγχο (προγενέστερων και προς ανάθεση) ερευνητικών έργων από Ομάδα Εργασίας μετά από σχετική εισήγηση προς το ΔΣ του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ.
- στη δημοσιοποίηση με Δελτίο Τύπου όλων των περιπτώσεων που βάλουν κατά της δεοντολογίας ή/και της νομιμότητας στις αναθέσεις ερευνητικών/μελετητικών έργων.

Επίσης στα πλαίσια των γενικότερων ζητημάτων αθέμιτου ανταγωνισμού, θα κρίνει και περιπτώσεις εξεζητημένων εκπτώσεων για κάθε περίπτωση που θα λαμβάνει γνώση συμφωνίας αμοιβής κατώτερης αυτής που προσδιορίζεται πχ για τον υπολογισμό κρατήσεων της ΥΑ Δ17α/03/8/ΦΝ460, ΦΕΚ 56B/25/01/2013: 112,5^{ευρώ}/μ², ή ποσοστά εκπτώσεων δυσανάλογα με την ισχύουσα διατίμηση αμοιβών (ΠΔ 696/74 κ.ά.). Η επιτροπή θα εξετάζει **αν η αμοιβή καλύπτει τα έξοδα και το κόστος της παρασχεθείσας εργασίας ή αποτελεί βάση αθέμιτου ανταγωνισμού**. Το τεκμηριωμένο πόρισμα της επιτροπής θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ και θα γνωστοποιείται στα μέλη του.

B2. Επαγγελματική Δραστηριότητα του Αρχιτέκτονα/Θεσμοθέτηση Αρχιτεκτονικής

Οι **αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ** θεωρούν ότι το **δικαίωμα υπογραφής** που καθορίζεται με την απόφαση της Πολεοδομίας (εγκύκλιος 51502/67) αφορά μόνο στην **ανάληψη ευθύνης του μηχανικού για τον έλεγχο των πολεοδομικών διατάξεων, όπως επιβάλει ο νόμος και το σύνταγμα, κατά την έκδοση της διοικητικής πράξης της Οικοδομικής Αδείας**.

Η συγκεκριμένη απόφαση δύσκολα επικαιροποιείται χωρίς την σύμφωνη γνώμη όλου του ΤΕΕ. Αντίθετα, η αξιοπρεπής τήρηση της διαδικασίας του **αρχιτεκτονικού διαλόγου** που απαιτείται **για τη ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ / ΕΓΚΡΙΣΗ** των Μελετών από ΣΑ, ΠΕΣΑ, ΚΕΣΑ, Αρχαιολογία, Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, επιτάσσει την ανάληψη της ευθύνης για τις **Αρχιτεκτονικές Μελέτες** που υποβάλλονται **αποκλειστικά από Αρχιτέκτονες**. Ως εκ τούτου ο **ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ** πρέπει να συμβάλλει **δια των εκπροσώπων του** στην προάσπιση της παραπάνω κατεύθυνσης.

Αναλυτικότερα

Οι Αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ κατ' εξακολούθηση τοποθετηθήκαμε εγγράφως σε σχέση με ζητήματα που αφορούν στα επαγγελματικά δικαιώματα των αρχιτεκτόνων, τη θεσμοθέτηση του αρχιτέκτονα και της αρχιτεκτονικής δραστηριότητας και τον, κατόπιν εμπειριστατωμένης μελέτης, εξορθολογισμό των αποκλειστικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών. Προωθούμε τη θέση για ένα ΤΕΕ των Αρχιτεκτόνων, των Μηχανικών και των Τεχνικών όπου θα χωρούν όλοι, ο καθένας με τα ακαδημαϊκά του προσόντα και το ρόλο του στην παραγωγή του δομημένου περιβάλλοντος.

Ο Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός είναι μια ιδιαίτερα σύνθετη διαδικασία που έχει σχέση με την ποιότητα της ζωής, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και το πολιτιστικό αποτύπωμα που αφήνει η κάθε γενιά στο μέλλον.

Ο Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός δεν ασχολείται μόνο με την τεχνική αρτιότητα ενός έργου, αλλά λαμβάνει υπ' όψιν του, στις συνθετικές του αρχές, την ένταξη και ενσωμάτωση στο περιβάλλον καθώς και κοινωνικοοικονομικές, ιστορικές και πολιτιστικές παραμέτρους.

Η Αρχιτεκτονική έχει θεωρηθεί διεθνώς ως αγαθό δημόσιου συμφέροντος και ασκείται από εκείνους που έχουν την ειδική γνώση και εκπαίδευση, δηλαδή τους Αρχιτέκτονες (*). Οι σπουδές του Αρχιτέκτονα έχουν ως κεντρικό αντικείμενό τους το σχεδιασμό, το συνθέτειν των επιμέρους γνώσεων προς ένα συνολικό σύστημα αντίληψης, και τους τρόπους υλοποίησης όσων αυτός προβλέπει. Για την κατάκτηση της συνθετικής γνώσης η Αρχιτεκτονική χρησιμοποιεί γνωστικές διαδικασίες που διδάσκονται μόνο, μέσω της επεξεργασίας συνθετικών θεμάτων, στις αρχιτεκτονικές σχολές. Δε γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε ρευστοποίηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του Αρχιτέκτονα Μηχ., οποιοσδήποτε κατακερματισμός του γνωστικού του αντικείμενου, σε οποιαδήποτε κλίμακα χώρου - αντικείμενου.

Επιμένουμε στη θέση της ΥΙΑ που αφορά στα προσόντα για την απονομή του τίτλου και την άσκηση του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα όπως εκφράστηκαν στη Χάρτα του Πεκίνου το 1999. Για πενταετή παιδεία – το λιγότερο - με αναγνωρισμένο πρόγραμμα, σε αναγνωρισμένο Πανεπιστήμιο. Τίποτα λιγότερο. Από εκεί προκύπτουν τα επαγγελματικά δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αμοιβές.

Όλα όσα παραπάνω αναφέρονται προσδιορίζουν το ρόλο του Αρχιτέκτονα στη διεπιστημονική συνεργασία που είναι απαραίτητη για την ολοκληρωμένη μελέτη και υλοποίηση κάθε έργου.

Το ζήτημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων σε ενδοκλαδικό επίπεδο, δηλαδή μεταξύ των ειδικοτήτων των μηχανικών, όταν λειτουργεί στη γραμμή «διαίρει και βασιλεύει», αφήνει τα περιθώρια να θεσμοθετηθούν αναίμακτα ίσα δικαιώματα μεταξύ διπλωματούχων και πτυχιούχων μηχανικών, αλλά και άλλων επιστημονικών ειδικοτήτων. Οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΛΕΜ συνοψίζονται, διαχρονικά, στα εξής:

- Ο καθείς **εφ' ώ ετάχθη**. Σε κάθε ειδικότητα θα αποδοθούν τα επαγγελματικά δικαιώματα - και μόνο αυτά - που αφορούν στο κύριο αντικείμενο του συμπαγούς 5ετούς κύκλου σπουδών της στην βάση των γενικών και των ειδικών γνώσεων που απαιτούνται για την κτήση του Διπλώματος.

- **Ομάδα Έργου.** Σε ότι αφορά στις κατασκευές, η ΕΛΕΜ είναι υπέρ της σύστασης ομάδας έργου αποτελούμενης από τις απαιτούμενες ειδικότητες που λογοδοτούν για την νομιμότητα και την ποιότητα των κατασκευών και αναλαμβάνουν τις αναλογούσες ποινικές και αστικές ευθύνες μελετών, επιβλέψουν και διαχείρισης έργου.

Η παροχή δυνατότητας σε μηχανικούς, πέραν των αρχιτεκτόνων, να εκπονούν και επιβλέπουν αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων, χωρίς οι συγκεκριμένοι να έχουν λάβει την κατάλληλη γνώση από τις αντίστοιχες σχολές, όπως έχει ήδη αναλυθεί, εισάγει αθέμιτο ανταγωνισμό σε βάρος των αρχιτεκτόνων και είναι αντίθετη προς το άρθρο 5 παράγραφο 1 του Συντάγματος.

Η αντίστοιχη προς τις γνώσεις κατανομή επαγγελματικών αρμοδιοτήτων/δικαιωμάτων είναι προς το συμφέρον τόσο της κοινωνίας, όσο και των ίδιων των μηχανικών όλων των κλάδων. Πιστεύουμε ότι ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ στο συγκεκριμένο ζήτημα πρέπει να αποτινάξει όλες τις παλαιοσυνδικαλιστικές πρακτικές, το lobbying και το «διαδρομισμό» και να διεκδικήσει την ανατροπή της επαπειλούμενης πλήρους αποσάθρωσης του επαγγέλματος του μηχανικού.

- Είναι υποχρέωση όλων των αρχιτεκτόνων, συλλογικά και ατομικά, να υπερασπιστούν την αξία της Αρχιτεκτονικής ως Δημόσιο Αγαθό και να μην επιτρέψουν την επιδιωκόμενη απαξίωσή της.
- Είναι υποχρέωση όλων των Μηχανικών, να υπερασπιστούν το επιστημονικό κύρος των ειδικότητων τους.
- Είναι υποχρέωση όλου του πνευματικού κόσμου και της κοινωνίας, να υπερασπιστεί κάθε διαδικασία και θεσμό που έχει σχέση με την αναγνώριση και προστασία της ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ως στοιχείου της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και του Δημοσίου Συμφέροντος.

Οι αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ θεωρούν ότι **το δικαίωμα υπογραφής** που καθορίζεται με την απόφαση της Πολεοδομίας (εγκύκλιος 51502/67) αφορά μόνο στην **ανάληψη ευθύνης του μηχανικού για τον έλεγχο των πολεοδομικών διατάξεων**, όπως επιβάλει ο νόμος και το σύνταγμα, κατά την έκδοση της διοικητικής πράξης της Οικοδομικής Αδείας. Η συγκεκριμένη απόφαση δύσκολα επικαιροποιείται χωρίς την σύμφωνη γνώμη όλου του ΤΕΕ.

Αντίθετα, ο **αρχιτεκτονικός διάλογος** και έλεγχος της αρχιτεκτονικής πράξης στον οποίο στοχεύει η **γνωμοδότηση / έγκριση** των ΣΑ, ΠΕΣΑ, ΚΕΣΑ, Αρχαιολογία, Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, για να είναι ουσιαστικός, τεκμηριωμένος και αποτελεσματικός στην προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος θα πρέπει να γίνεται μεταξύ αρχιτεκτόνων. Με βάση τον θεσμοθετημένο αυτό αρχιτεκτονικό διάλογο, οι αποφάσεις των Συμβουλίων και Επιτροπών αυτών οφείλουν να σέβονται τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις που έχει υπογράψει η χώρα μας και, κατ' εφαρμογήν τους, αναλαμβάνουν την υποχρέωση της προστασίας του τοπίου, της ένταξης και ενσωμάτωσης των κατασκευών στον αναπτυξιακό σχεδιασμό και στο πολιτιστικό περιβάλλον. Η αξιοπρεπής τήρηση της διαδικασίας αυτής επιτάσσει την ανάληψη της ευθύνης για τις **Αρχιτεκτονικές Μελέτες** που υποβάλλονται **αποκλειστικά από Αρχιτέκτονες**.

Ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ πρέπει να συμβάλλει **δια των εκπροσώπων του** στην προάσπιση της παραπάνω κατεύθυνσης (*).

(*) σχετικό δεδικασμένο αποτελεί η 713/2016 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης. Στην απόφαση αυτή το δικαστήριο αρνείται αίτηση ακυρώσεως πράξης της ΥΔΟΜ που απέρριπτε αίτηση έκδοσης αδείας στο Ιστορικό Κέντρο της πόλης με Αρχιτεκτονική μελέτη υπογεγραμμένη από Πολιτικό Μηχανικό. Η απόφαση δημιουργεί δεδικασμένο αποφαινόμενη, μεταξύ άλλων, ότι: «...ο προσδιορισμός της συγκεκριμένης αποκλειστικής δραστηριότητας των αρχιτεκτόνων μηχανικών επιβάλλεται από το άρθρο 24 του Συντάγματος και τους νόμους 1126/1981....2039/19923824/2010...» Επίσης ότι ο περιορισμός δικαιολογείται από «αποχρώντες λόγους δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος». Αναφέρεται δε και στο άρθρο 46 του ΠΔ 38/2000 συνδέοντας τον ακαδημαϊκό τίτλο του Αρχιτέκτονα Μηχανικού με τα επαγγελματικά του δικαιώματα.

B3. Νόμος για Δομημένο Περιβάλλον (4495/17)

Οι **αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ** θεωρούν ότι ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ πρέπει να διεκδικήσει τεκμηριωμένα:

- να ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική έκδοση αλλά να καταργηθεί η δυνατότητα έκδοσης **αδειών χωρίς έλεγχο** πολεοδομικών διατάξεων από τον αρμόδιο φορέα του δημοσίου.
- να καταργηθεί η **μελέτη** στατικής επάρκειας για την τακτοποίηση αυθαιρέτων και τη συγκρότηση του φακέλου της ηλεκτρονικής ταυτότητας, διαδικασίες που αποτελούν **καταγραφή** του δομημένου περιβάλλοντος.
- να αποσαφηνιστεί περαιτέρω ο τρόπος λειτουργίας και οι αρμοδιότητες των ελεγκτών δόμησης.

Αναλυτικότερα

Η διάταξη του Ν.4495/17 (αρθ. 99, παρ. η) για τη σύνταξη Μελέτης Στατικής Επάρκειας, επαναφέρει έμμεσα τις αναγκαστικής εφαρμογής πολεοδομικές διατάξεις «περί ασφάλειας των κατασκευών», χωρίς αυτό να είναι βούληση του νομοθέτη ή ρητή προϋπόθεση ένταξης στον νόμο!!!

Η διάταξη αυτή είναι άδικη, γιατί οδηγεί μηχανικούς να αναλάβουν, στο όνομα της κοινωνικής τους ευαισθησίας και της οικονομικής κατάστασης που βιώνουν, ποινικές ευθύνες για αυθαιρέσιες των ιδιοκτητών!

Η μελέτη στατικής επάρκειας, απαιτεί συγκεκριμένη δαπανηρή μεθοδολογία καθώς και διαδικασίες που σύμφωνα με τις «περί μηχανικών» διατάξεις και της ισχύουσας πολεοδομικής νομοθεσίας (αρ. 11του ΝΔ/13-4-29 και 154/83 εγκ.) μπορεί να οδηγήσει σε υψηλού κόστους εργασίες αποκατάστασης ή και εκκένωσης κτηρίων!! Η διάταξη μπορεί να καταλήξει και φαιρασιακή εναποθέτοντας στη διακριτική ευχέρεια των ιδιοκτητών την ενίσχυση ή όχι του κτιρίου όταν το αποτέλεσμα της μελέτης το επιτάσσει.

Η άποψη των αρχιτεκτόνων της ΕΛΕΜ είναι ότι θα πρέπει καταργηθεί η μελέτη στατικής επάρκειας για την τακτοποίηση αυθαιρέτων και τη συγκρότηση του φακέλου της ηλεκτρονικής ταυτότητας, διαδικασίες που αποτελούν **καταγραφή του δομημένου περιβάλλοντος**.

Να αντικατασταθεί η μελέτη στατικής επάρκειας με διαπιστωτικό στατικό έλεγχο για τα αυθαίρετα και με στατική βαθμονόμηση των κτηρίων για την Ταυτότητα.

Η όποια **μελέτη** ενός έργου εμπεριέχει άλλου είδους ευθύνη, οφείλει να είναι πολυδιάστατη και ολοκληρωμένη, σε κάθε περίπτωση αποτελεί αντικείμενο διακριτής διαδικασίας.

Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης θέλει αναβάθμιση ή νομιμοποίηση του ακινήτου του θα έχει τη δυνατότητα να επιλέξει με τη σύνταξη των κατάλληλων μελετών.

Ο **θεσμός των ελεγκτών δόμησης** αν και στοχεύει να αποτελέσει σημαντικό βήμα εξυγίανσης των μηχανισμών ελέγχου του δομημένου περιβάλλοντος, εάν δε θωρακιστεί με όρους, κανόνες και περιορισμούς που θα διασφαλίσουν την ουσιαστική του λειτουργία στο αντικείμενο για το οποίο δημιουργήθηκε, κινδυνεύει να εξελιχθεί σε εργαλείο ακραίων αντεγκλήσεων μεταξύ συναδέλφων με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε διακλαδικό και κοινωνικό επίπεδο.

Η πολυνομία, η ασάφεια και η **ανασφάλεια δικαίου** που επικρατεί στο συνολικό καθεστώς που διέπει το επιστημονικό και επαγγελματικό μας αντικείμενο δε βρίσκει διέξοδο ούτε με το παραπάνω νομοθέτημα.

B4. Αρχαιολογικός νόμος

Οι **αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ** θεωρούν ότι ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ πρέπει να ζητήσει την **Αναθεώρηση του Ν.3028/2002 (ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ)**, την προσαρμογή του στα ευρωπαϊκά πρότυπα και στο διαμορφωμένο εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Σημεία αιχμής της αναθεώρησης θα αποτελούν:

- έγκριση από υπηρεσίες του ΥΠΟΤ, που στελεχώνονται κυρίως από αρχαιολόγους, μόνον των έργων που γίνονται σε αρχαιολογικούς χώρους και όχι σε όλες τις προστατευόμενες περιοχές!
- δημιουργία, αντί του ΚΑΣ, Κεντρικού Συμβουλίου Πόλεων ή Έργων

B5. Αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί

Οι **αρχιτέκτονες της ΕΛΕΜ** θεωρούν ότι ο ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ πρέπει να επιδιώξει να σταματήσει την αρνητική συμπεριφορά της Διοίκησης να προχωρεί σε Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς. Θεωρούμε ότι ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο για βελτίωση της μόνης κανονιστικής ΥΑ που αφορά στη διενέργεια των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών (ΑΔ) που συνεχίζει να ισχύει παρά την κατάργηση του Ν. 3316/05 επί του οποίου στηρίζεται, και η οποία καταστρατηγείται από αναρμόδια όργανα με τον αρχιτεκτονικό έλεγχο που κατά νόμο αποφασίζουν για την σημαντικότητα των έργων όπως τα ΣΥΠΟΘΑ.

Επίσης επιβάλλεται η ανασύνταξη του άρθρου 12 του ν. 4412/16 που παρακάμπτει σε αρκετές περιπτώσεις τους Αρχιτεκτονικούς Διαγωνισμούς ανεξαιρέτως της σπουδαιότητας των έργων. Επίσης ο νόμος περί προμηθειών ως έχει σήμερα ανοίγει το πεδίο να παρακάμπτονται οι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί, εντάσσοντας σοβαρά οικοδομικά έργα στις διαδικασίες διαγωνισμών προμηθειών. Το νέο θεσμικό πλαίσιο πρέπει να στοχεύει στον εξορθολογισμό του σημερινού θεσμικού πλαισίου σε ότι αφορά στην υποχρέωση διενέργειας ΑΔ, στις αμοιβές των κριτών, στη διαδικασία ανάθεσης του έργου, στην αμοιβή των μελετητών και στη διαφοροποίηση των ΑΔ από τα ερευνητικά προγράμματα. Ο θεσμός των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών είναι από τους λίγους που προασπίζουν το επάγγελμα του Αρχιτέκτονα και το ρόλο της Αρχιτεκτονικής ως δημόσιου αγαθού.